

Lillian Kaasen Soleng
Skoleveien
9161 Burfjord

Tillatelse til utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål – fjelledelgran i Kvæningen kommune

Vi viser til søknad av 6.5.2015 om utsetting av utenlandsk treslag. Det søkes om utsetting av fjelledelgran på Baddereidet sør for Burfjord i Kvæningen kommune. Vi beklager lang saksbehandlingstid som skyldes stor saksmengde her hos Fylkesmannens miljøvernavdeling.

Fylkesmannen har behandlet søknaden etter forskrift om utsetting av utenlandske treslag og fatter følgende

Vedtak:

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 30 a og forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål, gir Fylkesmannen i Troms tillatelse til å plante ut 5000 planter av fjelledelgran på 10 dekar i et område på Baddereidet sør for Burfjord i Kvæningen kommune.

Tillatelsen gis på grunnlag av at vi har vurdert at den omsøkte utsettingen av fjelledelgran med internkontroll, ikke vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfoldet.

Tillatelsen gis på følgende vilkår.

1. Utplantingen skal skje på areal angitt på kart som følger søknad av 06.05.2015.
2. Ved hogst skal det ikke settes igjen livsløpstrær.
3. Tillatelsen gjelder til 31.12.2017

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker etter mottakelsen av dette brev, jf. forvaltningslovens kap. IV, § 28 og § 29. Eventuell klage begrunnes og sendes via Fylkesmannen i Troms

Søknaden:

Det søkes om utplanting av 5000 trær av fjelledelgran (*Abies lasiocarpa*) på et 10 dekar stort areal, på gnr. 14, bnr. 5 i Kvæningen kommune. På vedlagte kart er det avgrenset et ca 293 daa stort areal langs E6 vest for europavegen, og et ca 319 daa stor areal langs østsiden av E6. Eiendommen er større enn dette. Helt sør på vestsiden er det en pil der det står sibirlerk. I øst er det piler midt på området, sør for liten veg/avkjørsel fra E6 til hyttefelt der det står: Tenkt utvidet plantefelt. Granfelt. Formålet med utplantingen er juletreproduksjon. Området som skal tilplantes består i følge søknaden av «Anna type mark/bruk som er lauvskog og myr». Det er og krysset av for granskog og anna type skog, nemlig sibirlerk og granfelt i det øvre

området (nord) av utvidet plantefelt. Det er ikke krysset av for kjennskap til spesielt verdifull natur i området. Innenfor en 200 m bred randzone rundt utsettingsområdet er det utmark.

Regelverket

Naturmangfoldloven § 30a sier at ingen uten med hjemmel i § 31 eller tillatelse fra myndigheten må sette ut organismer av arter og underarter som ikke finnes naturlig i Norge, herunder utenlandske treslag. Utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål krever særskilt tillatelse etter forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål, (FOR-2012-05-25-460). Ansvar for søknadsbehandlingen ligger hos miljøvernavdelingen men landbruksavdelingens skogfaglige kompetanse skal trekkes inn ved behandling av søknadene.

Formålet med forskriften er å hindre at utsetting av utenlandske treslag medfører eller kan medføre uheldige følger for naturmangfoldet. Naturmangfoldet er her definert som biologisk mangfold, landskapsmessig mangfold og geologisk mangfold. Utenlandske treslag er arter eller underarter eller sorter av trær som ikke har sitt nåværende eller historiske naturlige utbredelsesområde i Norge. Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til utsetting av utenlandske treslag skal eventuelle uheldige følger for naturmangfoldet vektlegges. Det kan ikke gis tillatelse hvis det er grunn til å tro at utsettingen vil medføre vesentlige uheldige virkninger for biologiske mangfold.

Den som er ansvarlig for utsetting skal i rimelig utstrekning treffe tiltak for å hindre at utsettingen får uheldige følger for det biologiske mangfoldet. Det er en plikt til internkontroll som skal legges frem ved forespørsel og som omfatter rutiner for å sikre at kravene i forskriften blir holdt.

Naturmangfoldloves § 7 (§§ 8 – 12) skal legges til grunn som retningslinjer når det fattes beslutninger som kan påvirke naturmangfold. Kunnskapsgrunnlaget skal være godt nok til å fatte beslutningen (§8), hvis ikke skal føre var prinsippet i § 9 legges til grunn. Påvirkningen av økosystemet skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemer er eller vil bli utsatt for § 10, kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11 og det skal tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikk og lokalisering som begrenser skade på naturmangfoldet og gir de beste samfunnsmessige resultater § 12.

Fylkesmannens vurdering

Fylkesmannen oppfatter søknaden til å gjelde utplanting av 5000 planter av fjelledelgran på et område på 10 daa som vil ligge sør for liten veg/avkjørsel til lite hyttefelt/bygninger fra E6 på østsiden av E6. Vi har vurdert om utplanting av fjelledelgran til juletreproduksjon i det omsøkte området sør for Burfjord vil påvirke viktig biologisk mangfold på stedet det plantes og om det er fare for spredning som vil påvirke viktig naturmangfold i nærområdet.

Fjelledelgran

Fjelledelgran er et treslag innenfor edelgranslekta i furufamilien som ikke er naturlig i Norge og er derfor et treslag som krever tillatelse for å sette ut til skogbruksformål. Fjelledelgran har sitt naturlige utbredelsesområde på vestkysten av Nord-Amerika. Arten har vært forsøkt utsatt i Norge siden slutten av 1990-tallet. Vi har derfor ikke stor erfaring med eventuell naturlig spredning inn i andre naturtype (Artsdatabanken). Treslaget vokser naturlig fra Arizona til

Alaska, og er godt tilpasset norsk klima. I følge artsdatabanken er det liten grunn til å tro at fjelledelgran representerer noen økologisk risiko.

Påvirkning på biologisk mangfold

Utplantingsområdet. Arealet er oppgitt til 10 daa. I følge www.artskart.no og www.naturbase.no er det er ikke registrert prioriterte arter, truede/sjeldne arter, utvalgte naturtyper etter rødlistede arter eller utvalgte naturtyper i selve området som omsøkes for utplanting eller i nærområdet rundt. Fylkesmannen kjenner ikke til forekomster av viktig biologisk mangfold her fra andre kilder vi har tilgang til. Det søkes om utplanting myr- og lauvskog som vil bli berørt av utplanting. Dette er en relativt vanlig naturtype i Troms. Siden fjelledelgran som juletreproduksjon ikke vil nå reproduktiv alder og har lav risiko for spredning er det liten risiko for spredning og negative konsekvenser for biologisk mangfold i nærområdet.

Nærområdet til utplantingsområdet

Bekkamyra naturreservat ligger i nærområdet, ca 1,03 km fra den avkjørsel fra E6 til lite hyttefelt. Formålet med fredningen er å bevare et særpreget, rikt myrområde med karaktertrekk som er sjeldne for denne del av fylket og et viktig hekkeområde for vann- og spurvefugl. Vegetasjonen er vernet og det må ikke innføres nye plantearter. For dyrelivet gjelder viltlovens bestemmelser.

En naturtype er avgrenset i Naturbasen 1,42 km sør for området kalt Baddereidet. Det er en naturbeitemark med verdi viktig (B) som sist ble undersøkt i 1995.

Fylkesmannen i Troms er bevisst på at utplanting av utenlandske treslag kan få negative konsekvenser for landskapet som også er definert som en del av det biologiske mangfoldet. Det er både bjørkeskog og mer åpne områder av myr, slik at det vil bli en viss påvirkning på landskapet. Vi vil imidlertid ikke legge vesentlig vekt på dette i denne saken fordi utplantingen ikke vurderes å endre landskapsverdien vesentlig. Vi har da lagt vekt på at området for utplanting tilhører et stort landskapsrom som ikke vil bli vesentlig endret av omsøkt utplanting.

Vi har også vurdert hvilke økologiske konsekvenser utplanting av fjelledelgran kan få. Når det gjelder økologiske effekter av utplanting av fremmede treslag generelt, er kunnskapsgrunnlaget mangelfullt. Ut fra det vi vet er endringer i mangfold av skoglevende organismer, karplanter, bunnfauna, innsekter og fugler svakt negative og tenderer til å synke i bestander av fremmede treslag. Artsdatabanken vurderer at både spredning og effekter av fjelledelgran er begrenset. I dette tilfellet med juletreproduksjon er heller ikke frøspredning aktuelt.

Kunnskapsgrunnlaget vurderes som godt nok til at vi vil vurdere at omsøkt utplanting av fjelledelgran ikke direkte vil berøre viktig biologisk mangfold vesentlig, og at det er liten risiko for spredning. Kunnskapsgrunnlag knyttet til økologiske konsekvenser av utplanting av utenlandske treslag er mangelfull, men den kunnskapen som foreligger om fjelledelgran indikerer at det ikke er stor risiko for at utplantingen vil endre økosystemet. Vi vurderer

derfor at kunnskapsgrunnlaget er godt nok til å fatte en beslutning her jfr. naturmangfoldloven § 8 og vil ikke legge føre var prinsippet i § 9 til grunn.

Vi har også vurdert den samlede belastningen økosystemet vil bli utsatt for hvis det gis tillatelse til utplanting i samsvar med naturmangfoldloven § 10. Det er relativt lite belastninger i området fra før, ut over E6 gjennom området og langsgående snøskjerm langs E6 like sør for området. Det er bare bygninger eller et lite hytteområde rett nord for feltet.. På grunnlag av dette vurderer vi at omsøkt utplanting av fjelledelgran ikke vil medføre noen økt samlet belastning på økosystemet. Selv om det er minimal risiko for spredning, anser vi det likevel som riktig å sette vilkår om å gjennomføre internkontroll og fjerne eventuelle trær som sprer seg fra plantefeltet.

Skogfaglig vurdering

Fylkesmannens landbruksavdeling har ingen innvendinger mot at det blir gitt tillatelse til planting av fjelledelgran i det omsøkte området. Vi ser positivt på at man bygger opp skogressursene i fylket.

Forhold til reindriftsnæring

Vi har forhørt oss med fylkesmannen i Finnmark, som har kjennskap til og ansvar for reindriften i Nord-Troms. Underdirektør Adam Klemet Hætta har respondert og dette er fylkesmennes reindriftsfaglige synspunkt på saken:

«I området er det to flyttveier for rein som krysser E6 og aktuelle grunneiendom. Flyttveier skal ikke stenges og er vernet via lov, jamfør reindriftslovens § 22.

Flyttveiene brukes blant annet til for å komme seg fram til prammingslokalitet i området Sørkjosen og Dingalbukta av flere distrikt, blant annet Ittunjarga/Rendalen. Dette skjer både om våren og høsten. I tillegg er det andre siidaer som bruker flyttveiene for å komme seg til kalvingsområder i området Stuora Riidevarri.

I området er det fra før av oppført en god del snøskjermer i regi av Statens vegvesen. Disse skjermene er hindringer som reindriften har måttet ta hensyn til under sin flytting forbi området, og ført til at flyttveiene allerede er påvirket. Det må ikke skapes en situasjon som forringer flyttingen over E6 enda mer.

Med kjennskap til plantefelt i andre områder vil et plantefelt kunne oppleves som en barriere for flytting av en reinflokk. Flytting av reinflokk over E6 er i seg selv et risikomoment, og krever at reindriftsutøverne har god oversikt og kontroll over området. Etablering av et plantefelt inntil E6 vil kunne føre til at man mister den oversikt som er nødvendig for å krysse E6 på en sikker måte.

Planting av et plantefelt i et område hvor det er slik aktiv flytting av rein vil medføre fare for skader på aktuelle plantefelt. Det bør ikke være slik at reindriften gjøres erstatningspliktig for slike eventuelle skader.

Ved en eventuell gjennomføring av tiltaket må berørte reinbeitedistrikt involveres.

Konklusjon:

Utplanting av fjelledelgran som omsøkt sør for Burfjord vil påvirke det området der det plantes ut trær, men vil ikke berøre viktig biologisk mangfold. Det er minimal risiko for spredning, og risikoen reduseres hvis det stilles vilkår om at eventuell spredning av trær skal overvåkes og fjernes. Omsøkt utplanting vil ikke endre landskapet vesentlig. Vi vurderer at utplanting av fjelledelgran som omsøkt sør for Burfjord ikke i vesentlig grad vil påvirke naturmangfold, og at det derfor er grunnlag for å innvilge søknaden.

Tillatelsen er gitt md hjemmel i forskrift for utplanting av utenlandske treslag. Det må innhentes særskilt tillatelse fra annet lovverk der dette er nødvendig. Vi gjør oppmerksom på at denne tillatelsen ikke erstatter, eller gir føringer for eventuelle behov for nye vedtak i kommunen om omdisponering av dyrka mark etter jordlova.

Med hilsen

Evy Jørgensen
miljøverndirektør

Berit Nergård Nyre
landbruksdirektør

Kopi:

- Kvæningen kommune
- Skogbrukssjefen i Finnmark og Kvæningen kommune, Postboks 1403, 9506 ALTA